

RADIOTIDNINGEN FÖR GÖTEBORGS SÄNDAREAMATÖRER

NR 7 2009

ÅRGÅNG 58

MEDLEMSBLAD FÖR FÖRENINGEN GÖTEBORGS SÄNDAREAMATÖRER

MÅNADS

MÖTE

MÅNDAG
12 OKTOBER

19:30 PÅ
RADIOMUSÉET

FÖRENINGSPINFORMATION

QRO-bladet är Göteborgs Sändareamatörers organ för meddelanden och information.

Uttalanden och åsikter som framförs i signerade artiklar är ej GSA:s eller tidningens egna. Osignerade artiklar tas enbart in med godkännande av QRO redaktören som då också tar ansvar för den osignerade artikeln..

Redaktör SM6NEF – Marianne, 031- 40 47 72

Eftertryck mm får enbart ske med villkoret att källan : Göteborgs Sändareamatörer – QRO NR och årgång anges.

Artiklar till tidningen får vara skrivna precis hur som helst. Bilder kan få vara i valfri digitalt format. JPG, GIF, TIF, EMF, WMF etc. går utmärkt. Vid vanliga foton vänligen bifoga frankerat svarskuvert för retur.

Bidrag kan skickas till SM6NEF@TELIA.COM.

Manusstopp är fredagen i samma vecka som månadmötet. För ej beställt material ansvaras ej.

Göteborgs-nätet

Göteborgsnätet och kvällsbulletinen sänds över repeatern SK6SA/R (RV52/R2, frekvens 145,650 MHz) varje söndag kl 20.00 utom vid sommar- och helguppehåll.

Repeaterfrekvens för GSA's 10 met.repeater

29,580 / 29,680 MHz

GSA's 70 cm repeater RU 368 (RU0),

432,600 / 434,600 MHz

GSA's 2 met.repeater SK6SA/R(RV52/R2) 145,650

Föreningen Göteborgs Sändareamatörer har adressen c/o Karlsson, Januarigatan 18 5v, 415 15 Göteborg

Adressen till GSA:s hemsida:

<http://www.sk6gsa.se>

Kontaktman är SM6ETR Lars Westerlund, tel 031- 21 83 23

Medlemsavgiften för år 2009 är 280 kr inkl QRO och rösträtt. Familjemedlem 150 kr exkl. QRO och inkl rösträtt. Stödmedlem 50 kr exkl. rösträtt och exkl. QRO. Pengarna insättes på föreningens PostGironr: 42 20 64-6. Styrelsen förbehåller rätten att neka medlemskap i föreningen varpå inbetald belopp återsändes.

Bidrag till repeatern SK6SA/R och andra frivilliga bidrag insättes på samma postgironummer. Frivilliga bidrag mottages med stor tacksamhet.

Månadsmöten hålls på Radiomuséet, Anders Carlssons gata 2, **andra måndagen** i månaden klockan 19.30

Valberedning 2009

SM6EHL Martin	031 - 29 65 54
SM6CUF Ragnar	031 - 12 08 01
SA6APS Rune	031 - 88 35 90

Revisorer 2009

SM6YAT Erik	0703 - 53 57 46
SM6CAL Sture	031 - 88 43 64
SA6AIG Arne	031 - 53 84 91

Sedan 1923

STYRELSEN 2009

Ordförande	SM6NEF	Marianne Sandin	031 - 40 47 72
v. ordförande	SM6YML	Sven-Olof Molén	0703 - 05 48 58
Sekreterare	SM6ETR	Lars Westerlund	031 - 21 83 23
Kassör	SM6UTB	Thomas Karlsson	031 - 48 50 21
Ledamot	SM6XYY	Jan Persson	031 - 48 74 03
Ledamot	SM6HQR	Johnnie Nilsson	031 - 98 93 76
Ledamot	SM6UQP	Robert Roos	031 - 330 38 15
Suppleant	SM6CUF	Ragnar Sjödal	031 - 12 08 01
Suppleant		Bernt Karlsson	

Välkomna till oktober månadsmöte. Vi träffas **måndagen den 12 oktober** kl.19.30 i Radiomuséets lokaler. SM6CIS/Erland kommer att berätta om sin seglats med fartyget Götheborg och visa bilder.

För att värva nya medlemmar kommer styrelsen med ett förslag:
den medlem som värvar minst en ny medlem får nästa års medlemskap till halva priset.

På så sätt kan vi kanske öka medlemsantalet och få lite extra pengar i kassan.

QRO kommer inte längre ut i pappersbilaga. Om du vill ha den hem per mail, så hör av dig till mig. I så fall får du den i god tid före månadsmötet. QRO läggs ut på hemsidan dagen efter månadsmötet.

Novembernumret av QRO kommer hem till alla med posten. Detta p g a att det i den kommer en kallelse till novembermötet, där vi skall välja styrelse och bestämma årsavgiften för kommande år.

Höstens SM6möte arrangeras denna gång av Borås Radioamatörer.

Datum: 31 oktober

Plats: Ribbinggatan 32, Borås

Inlotsning: Boråsrepeatern 145.775 Mhz, ropa på SK6LK

Vi öppnar kl. 10.00

<http://www.sk6lk.se/sm6/>

Månadsmöte i G.S.A. 2009-09-14

Närvarande: 18 personer varav 1 gäst och DL6

- § 1 Mötet öppnas.
- § 2 Förslag på dagordning upplästes och godkännes.
- § 3 Gäster och nya hälsas välkomna
- § 4 Inga skrivelser.
- § 5 Kassören presenterar föreningens ekonomiska status maj, juni, juli och augusti. Inga frågor.
- § 6 Vår ärade DL6, Valle berättar om vad som hänt vid det senaste styrelsemötet i SSA. Han slår även ett slag för SSA-kalendern som finns på SSA:s hemsida. Nästa distriktsmöte kommer att ske i Borås den 31/10 2009
- § 7 Övriga frågor.
 - SM6U pratar varmt om den kommande SAC-CW-testen helgen 19 – 20/9.
 - SK6AW kommer att köra hårt och välkomnar även till ett föredrag hos RUAG-space (f.d. SAAB space) bl.a. ang. det loggprogram som kommer att användas under testen. SSB-delen är helgen 26 – 27/9.
- § 8 Mötet avslutades.

Efter mötet höll SM6YAT ett föredrag ang. att spara pengar. ”Spara för dig eller för banken?”

Vid tangenterna: SM6ETR sekr.

Kalender 2009 för radiopejlorienteringar anordnade av Göteborgs Rävjägare

10 on 14 okt

Natt-DM, samling 18:30, start 18:58.

Tag med pannlampa och reservlampa

Kåsjövägen. Från Landvettervägen i Furulund, följ skylt "Ridskola" och därefter "P 200 m".

Erk Agrell, 031 444994, 031 7721762 (mobil)

36D2

Samling kl. 18:00 där annat ej anges (start 18:28).

C:a 3 minuter före start delger banläggaren de tävlande om det är några speciella saker att tänka på, eller om någon kontroll skall tas i särskild ordning.

Kolumnen "Tele 2008" anger startplatsen enl. 2008 års telefonkatalogkarta (Göteborgsdelen Eniro). Startavgift 20:- plus karta till självkostnadspris. Tag med penna, kompass och visselpipa.

Pejlmottagare finns till utlåning. Vid nattorientering tag med även lampa och reservlyse.

Introduktion/demo för intresserade vid ALLA tävlingar, alltså även DM och Natt.

Vi ser gärna nya deltagare vid våra tävlingar. För att underlätta för nybörjare kommer vi att vid vissa kontroller ha hjälpfunktion för att underlätta närstriden.

I händelse av otjänlig väderlek, vilket hittills inte inträffat på de senaste 19 åren, kolla med banläggaren eller jägmästaren!

Vid spöregn kan man ha mottagaren i en plastpåse!

För mer info om radiopejlorientering se www.pejla.se.

Jägmästare är Bengt Lindberg, SM6BLT, Hallekullevägen 50, 436 55 Hovås, 031 911418, 070 5984200

E-post: benli@globalnet.net

Väl mött! /Bengt / 2009-03-16

Ett illvrål ekade genom korridorerna. Hela personalen stelnade till och väntade på Den Stora Katastrofen, en meteorit, översvämmande Mölndals-å eller kanske fyrans vagn som var på väg in genom huvudentren. Inget mer hände. Roy och jag stod och kramades och slafsade mule bakom kopieringsmaskinen när det hände. Vi gick ut och syster S kom svassande nerför korridoren. Han såg både upprörd och road ut. "Jag hade en kille inne som ville ha en influensaspruta. Det var en stor tuff anläggningsskille som dessutom hade tagit priser i brottning. Jag tog fram sprutan, han tittade storögt på den. Jag siktade in på mig hans kraftiga överarm med sprutan och han ylade så fåglarna ramlade ner ur träden. Jag tittade på den skräckslagna hunken och sade: 'jag har ju inte satt sprutan ännu. Det är okay att yla, men vänta till jag sätter den'. Något röd i ansiktet och med ett svagt gnyende tog han vaccineringen". "Jaha", sade jag nu går vi upp på station och diskuterar viktiga ting. Jag tog tag i min Roy-hunk, som trodde att det skulle bli laserlektion, och drog med honom. Han var på gott humor, avhandlingen var klar och han skulle nu disputeras. Marieanne drog med sig sin John, som hon var lite sur på, för han hade visat en rätt låg nivå av ämnet "medkänsla" när det hade krisat sig lite. Det var en situation med en tillfällig kärlek, som gick åt skogen. Han blev kär i en typ som visade alla tecken på att bara vilja åt hans pengar mer än John själv. Jag såg det, men han blev bara sur. När det gick åt skogen, ville han inte diskutera det, utan slog ifrån sig allt.

Han glodde på Syster S. snygga vältränade häck när vi gick uppför trappan till stationen. "Bläh för John", tänkte Marieanne.

Vi kom upp och vår gästföreläsare som kom från KTH sade att han skulle förklara matematiken bakom fatilarkalkylen för oss. Han sade att eftersom vi alla är intelligenta akademiker, skulle vi lätt förstå hans utläggningar.

Han började:

Fatilarkalkylen grundar sig på askofrotteringsteori¹⁾, som bl. a. tillämpas vid behandlingen av uttrycket för den elastiska fekansen. Man kan nämligen skriva denna såsom summan av ett oändligt antal termer, varvid för den n :te termen gäller:

t)

i) = den elastiska fekansen

f = den fatilära koefficienten

r = dulationen/längdenhet

m - kontaviseringsgraden = c/c_{\max}

och således $0 < m < 1$

M = den makulära punkten

k ~ koaviliserings termen

"Genom en ganska enkel splurisation bortskaffas koaviliserings termen och uttrycket erhålles i bilavial form. Efter en noggrann alimatisering av resttermen, vilken kavierar vid conlaviseringen, lyckades BON YOUNG i början av 30-talet visa. att om man redan på ett pentalt stadium ansätter — märk väl klostatiellt — termen för vilationen, övergår lösningen i heptal form. Att han därvid hade stora svårigheter att övervinna kan man finna därav, att beviset enligt hans egen utsago uppehållit honom i tjugo år. Med samma beteckningar som förut: Denna konstruktion har utförts, varvid koordinaterna

("m ~ 0'68 resp. eM = 2,25 o/ooo (promega) erhållits.

Insättning i (2,3) ger:

/ 0,18 \ II / 0,1 i! \

(o°)I ,z25 K ii)

-i-

2,25" (?7)

Vid utveckling av ett binom av n:te digniteten erhålles som bekant för den p:te termen koefficienten

ni

(;)

(n—p)! p!

Jag mumlade något om att "askofrotteringsteori" verkar skumt. Roy satt storögt och kliade sig på ammunitionsförrådet, där det sitter strax bakom luftvärnspjäsen. Marianne såg höggradigt misstänksam ut. Syster S tyckte bara att KTH-killen var ovanligt snygg för att vara matematiker. Kan det vara sant att han är matematiker??

Vi får väl se vad läsarna tycker om fatilarkalkylen.

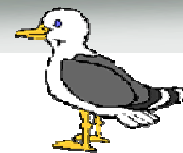
John såg ut som om han upptäckt universums heltäckande totalekvation och sade att alltihop var såå solklart. Han var lyrisk. Stackars intelligenta John...

Jag gick upp på podiet och sade att vi kanske skall titta på något elektriskt, de sista minuterna av vår träff.

Jag sade att vi skall kort visa hur man kör en kortsluten asynkronmaskin, "vanlig trefasmotor" som generator. Anledningen att man vill göra det, är att det dräller av begagnade vanliga trefasmotorer, samt att de är billiga att massproducera. Vi skall först kort redogöra vad "reaktiv effekt", voltampere, VA, är. En ren induktans eller kondensator drar reaktiv effekt när man släpper på en spänning. Det blir en ström, men ingen värme eller annat arbete. Bara magnetfält. Ingen energi går förlorad. En växelströmsmotor har stora spolar, de som skapar magnetfälten när motorn skall gå. En trefasmotor drar reaktiv effekt som ger magnetpolarna ström och magnetfältet som behövs. Detta ger ingen aktiv effekt, inga "watt".

Om man skall köra motorn som generator, behöver den reaktiv effekt för sina magnetpoler, som ju måste vara magnetiska för att maskinen skall ge ström. Nu har vi inget nät som ger någon reaktiv effekt. Det måste skapas i generatorsystemet. En kondensator är liksom en spole, reaktiv, men "åt andra hållet". Om man kopplar kondensatorer över motorns magnetpoler, så kommer den motsatta reaktiva effekten att kunna upprätthålla den reaktiva ström som motorn behöver för att gå som generator. Man kan säga att det kommer att "åka en ström fram och tillbaka mellan kondensatorn och spolen" utan att effekt går förlorad. Det blir en ström som ger magnetism. Fast visst har vi förluster, och de kommer att tas ut från generatoren, liksom den övriga effekten i watt, som vi vill ta ut. Om man kopplar som bilden visar, kommer motorn att fungera som generator. Denna enkla varianten klarar enbart resistiv last. Induktiv last gör det mer komplicerat. I princip skall kondensatorerna motsvara den reaktiva effekt i "voltampere reaktivt", som motorns induktiva magnetlindningar tar.

Det är enkelt att räkna ut kondensatorerna. Man använder den Taylorserieutvecklade versionen av en fatilarkalkylterm, spluriserar den i tredje potens, och sedan tar man fejkansen av kondensatorernas fasvinkel alfa...

Roy såg riktigt, både sur och sexig ut, där han satt i sitt tajta minimala Spandex-linne med sina håriga muskulösa armar spända till max när jag sade "fatilarkalkyl". Jag hejade mig och slutade upp att använda fatilarkalkyl för kondensatorberäkningarna.

Kanske detta är bättre:

Reaktiv effekt: $Q = U \cdot I$ för kondensatorerna. Räkna på en fas, antag att de är Y-kopplade. $U = 230V$ över C i Y-koppling. Q är känt genom det kända motor-Q:et. Här fås I för kond.

Reaktansen, "växelströmsmotståndet" för en konding är: $X = (1/(2 \cdot \pi \cdot f \cdot C))$ där $f = 50Hz$. $I = U/X$ för kond. $U = 230V$, I har vi fått ovan. Vi får X. Vi vet nu X, vi kan ta fram kapacitansen med reaktansformeln ovan. OBS! Man måste ta till lite mer kondensator för att få motorn att leverera effekt, den måste gå "överfas-kompenserad". Prova lite...

Motorn kommer att behöva drivas med lite högre varvtal än den går som motor. Den skall gå "översynkront", den har då "negativ eftersläpning".

Se schemat:

Här betyder R den last vi vill koppla in. Q är kondensatorernas reaktiva effect som skall vara lite mer än motorns.

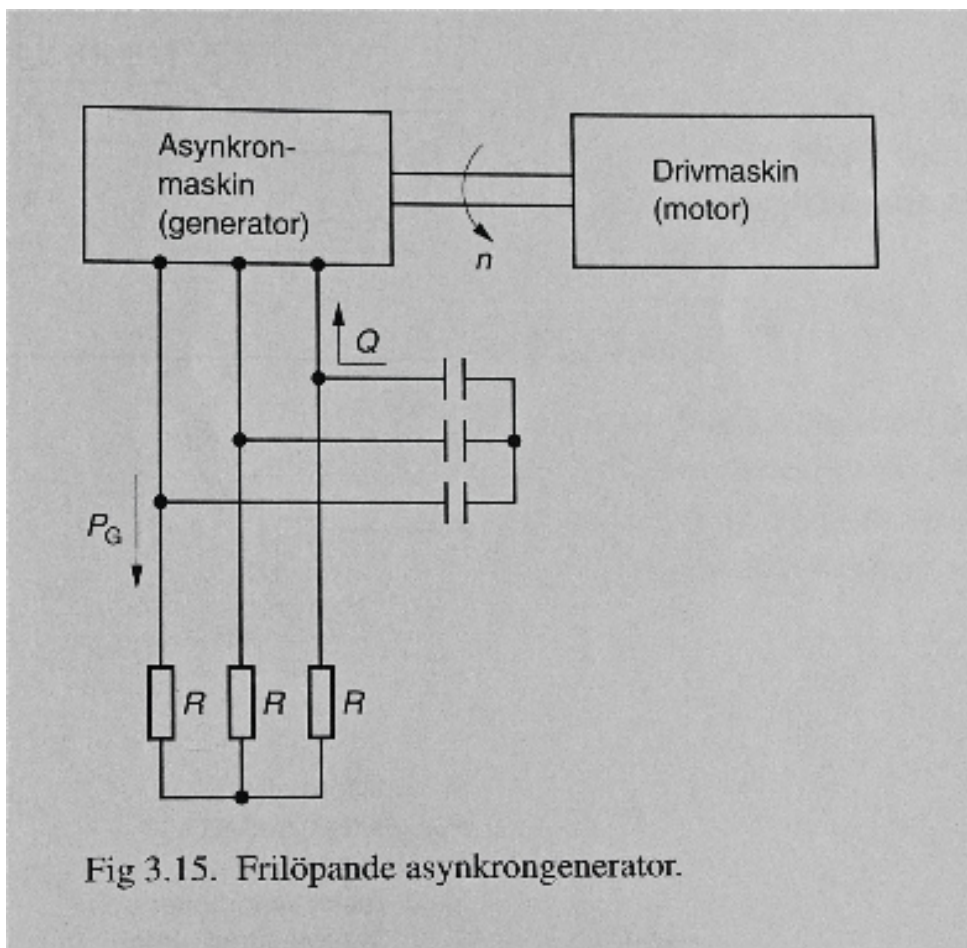
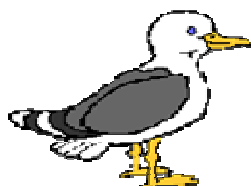

Fig 3.15. Frilöpande asynkrongenerator.

VEM GÖR VAD 2009

Funktionärer/aktiviteter

Diplommanager	SM6NEF Marieanne	40 47 72
Ansvarig hemsidan	SM6USB Janne	0738 - 08 49 18
Lotteri	SM6YML Sven-Olof	0703 - 05 48 58
Materialförvaltare	SM6VHZ Dick	48 49 02
Medlemsregister	SM6NEF Marieanne	40 47 42
QRO-redaktör	SM6NEF Marieanne	40 47 72
QSL ansvarig	SM6VHZ Dick	48 49 02
Radiosamband, ansvarig	SM6UQP Robert	0737 - 14 21 30
Repeateransvarig - SK6SA	SM6ETR Lasse	21 83 23
Stationsföreståndare - SK6AG	SM6VHZ Dick	48 49 02
Vice Stationsföreståndare - SK6AG	SM6ETR Lasse	21 83 23
Tekniklärare	SM6XYY Janne	48 74 03

SSA funktionärer & kontaktpersoner

SSA Ordförande	SM0IMJ Hans	0706 - 26 80 73
QSL-manager	SM6YOU Rickard	23 28 99
QSL-manager, Angered	SM6VHZ Dick	48 49 02
DL6	SM6VYP Valle	031- 331 60 97
Vice DL6	SM6YOU Rickard	0703 - 07 52 40

Samtliga SSA funktionärer har SIGNAL@SSA.SE som e-post adress där "signal" ersätts av respektive signalinnehavare.

